

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem
ve věci

žalobce: **E. G. K.**, narozený „X“, státní příslušnost Ghana,
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců, Balková 1, 331 65 Tis u
Blatna,
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9,

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,**
sídlem Masarykova 930/27, 400 01, Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 2. 2018, č. j. KRPU-37151-27/ČJ-2018-040022,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 17. 2. 2018, č. j. KRPU-37151-27/ČJ-2018-040022, se pro vadu řízení zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím své zástupkyně v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 17. 2. 2018, č. j. KRPU-37151-27/ČJ-2018-040022, jímž byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 124 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla doba trvání zajištění stanovena na devadesát dnů od okamžiku omezení osobní svobody.
2. V žalobě žalobce předeslal, že žalovaná porušila § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), § 124 odst. 1 písm. b) a odst. 6 zákona o pobytu cizinců a § 179 odst. 1 a 2 téhož zákona ve spojení s čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. 7. 1951 a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Namítal, že v napadeném rozhodnutí abscentuje předběžná úvaha žalované o existenci a relevanci překážek vycestování žalobce. Podotkl, že ve vztahu k naplnění účelu zajištění, kterým je správní vyhoštění, existují nezanedbatelné překážky, kterými se žalovaná opomněla zabývat, ačkoli jí byly známy. Tyto překážky podle žalobce spočívaly v tom, že mu v Ghaně šlo o život, bylo mu vyhrožováno otrávením a několikrát se jej tam pokusili zabít. Zdůraznil, že bez ohledu na to, zda je zmíněná překážka vycestování důvodná, či nikoli, měla žalovaná povinnost se jí zabývat a předběžně ji posoudit z hlediska možnosti realizace správního vyhoštění. Napadené rozhodnutí však ve vztahu k naprosto konkrétním a závažným překážkám, které žalobce uvedl, žádnou argumentaci neobsahuje, z čehož je podle žalobce zřejmé, že žalovaná takovou úvahu vůbec neučinila. Připomněl, že nedostatečné zvážení podmínek realizovatelnosti správního vyhoštění ze strany žalované není možné nahrazovat úvahou soudu a zakládá nezákonnost rozhodnutí o zajištění. K tomu odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 79/2010. Dodal, že ačkoli bude vedeno samostatné řízení o správním vyhoštění, nemůže žalovaná rozhodnout o zajištění bez toho, aby ohledně předpokladů pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění uvedla dostatečně argumenty, neboť reálnost realizace vyhoštění musí být zkoumána ve všech fázích zajištění. Žalobce shrnul, že napadené rozhodnutí je z těchto důvodů nepřezkoumatelné.
3. Podle žalobce pochybila žalovaná i při určování jeho věku. Pochybnosti o žalobcově věku se žalovaná pokusila odstranit lékařským vyšetřením v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem, nicméně takový postup nepovažoval žalobce za dostatečný a správný. Poukázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 379/2007 Sb., jímž byl novelizován zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a podle které se lékařské vyšetření formou rentgenu zápěstí provede se souhlasem nezletilého bez doprovodu, resp. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jako

opatrovníka,

a zkoušku provádí odborné pracoviště (antropologická laboratoř Fakultní nemocnice Motol). Vzhledem k tomu, že zákon o pobytu cizinců neupravuje způsob provedení zkoušek věku, žalobce se domníval, že by mělo být postupováno analogicky podle zákona o azylu, a měla být užita metoda TW3 prováděná rentgenem ruky. Podle zprávy MUDr. K. z Fakultní nemocnice Motol ze dne 7. 8. 2015 výsledky metody určování věku osob prostřednictvím rentgenu je potřeba brát v potaz s ohledem na potenciální rozdíl kostního a kalendářního věku, který činí plus mínus dva roky. Výsledkem vyšetření žalobce je kostní věk odpovídající věku devatenáct let a výše, což s uvedenou odchylkou znamená, že takovým vyšetřením není možné bez pochybností stanovit, že žalobce je skutečně a nepochybně zletilý. Podle žalobce navíc žalovaná postupovala nezákonně, když vycházela ze zjištění jiného zdravotnického zařízení, než které je oprávněno provádět antropometrická vyšetření pro potřeby identifikace věku. Žalobce uzavřel, že zjištěný skutkový stav není dostatečný a je zde třeba výrazného doplnění s potenciálním dopadem na meritum věci.

4. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí pro nedůvodnost. Konstatovala, že žalobce se k obavám z návratu do Ghany nijak blíže nevyjádřil, pouze uvedl, že je křesťanem a jeho rodina ho chtěla převést na jinou víru, což on nechtěl. Skutečnost, že žalobce žádal o vyrozumění zastupitelského úřadu Ghany, podle žalované nenasvědčuje tomu, že by měl jakékoli obavy ze strany státních orgánů Ghany, když na ně naopak spoléhá, že mu pomohou vyřešit jeho současnou situaci. Žalovaná upozornila na to, že žalobce primárně označil jen ekonomický dopad vyhoštění, žádné jiné obavy či strach, a teprve na přímou otázku na překážku v návratu uvedl, že má strach o život, již se jej pokusili několikrát zastřelit, je odpadlík rodiny z důvodu náboženství, a proto se nechce do Ghany vracet. Žalovaná podotkla, že ke své rodině žalobce sdělil, že jeho otec je po smrti, v Ghaně žije jen matka, která je nemocná a spoléhá na jeho pomoc, aby sehnal nějaké peníze na léčbu. Již v odůvodnění napadeného rozhodnutí k tomu žalovaná uvedla, že kdyby žalobce skutečně utíkal z Ghany z těchto důvodů (z obavy o život), požádal by o mezinárodní ochranu v první bezpečné zemi, kam přicestoval, a nevybíral by si stát s výhodnějšími ekonomickými podmínkami, kde chce o azyl požádat. Žalobce navíc dosud o mezinárodní ochranu nepožádal, ač k tomu měl nejednu příležitost.
5. Podle žalované s ní žalobce od počátku nespolupracoval a uváděl účelově jiné datum narození, aby si zajistil lepší právní podmínky. Žalobce dokonce uvedl, že nezná své datum narození, posléze doznal, že se narodil v roce 1999, nezná ani adresu svého pobytu, kterou uváděl v Nigérii, ačkoli celou dobu hovořil o Ghaně, a neví téměř nic o svých rodičích. Za nevěrohodné označila žalovaná také jeho tvrzení, že jej ve vlaku, ve kterém byl zajištěn policií, předtím nikdo nekontroloval. Žalovaná shrnula, že žalobcova tvrzení o strachu o život jsou pouze neurčitá a strohá sdělení bez bližších informací, přičemž lze pozorovat i rozpory v jeho výpovědích, a žalovaná se s nimi vypořádala na straně 4 napadeného rozhodnutí tak, že tyto informace označila za účelově tvrzené, a to i s přihlédnutím ke zkreslení údajů o datu narození. Dodala, že žalobce vlastnil cestovní doklad, ve kterém muselo být toto datum uvedeno. Všechny tyto skutečnosti vedly žalovanou k závěru, že vydání rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění nebude nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

života žalobce, tudíž žalované nejsou známy žádné překážky, pro které by realizace správního vyhoštění nebyla možná a reálná. K námitkám ohledně zjištění věku žalovaná popsala základní vývoj případu a zdůraznila, že postupuje v souladu se zákonem o pobytu cizinců, nikoli s důvodovou zprávou k novele zákona o azylu. Konstatovala, že s ohledem na lékařské vyšetření a doznání žalobce, že se narodil v roce 1999, nelze pochybovat o jeho zletilosti.

6. O žalobě soud v souladu s § 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců rozhodl bez jednání, neboť žádný z účastníků řízení nenavrhl nařízení jednání a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.
7. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
8. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
9. Žalobci lze přisvědčit v tom, že při rozhodování o zajištění je žalovaná povinna zkoumat, zda je reálné naplnění účelu zajištění, tj. v daném případě realizace správního vyhoštění. K této problematice existuje poměrně rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu. Jeho rozšířený senát v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil, že „[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona ... o pobytu cizinců ... možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“
10. Vycházejí z těchto závěrů Nejvyššího správního soudu, s nimiž se plně ztotožňuje, zdejší soud shledal, že žalovaná v projednávané věci uvedeným požadavkům nedostála. Žalovaná sice na straně 4 napadeného rozhodnutí naznačila, že obavy žalobce nejsou skutečné, nicméně neučinila tak při hodnocení reálnosti naplnění účelu zajištění, kterou se pokusila Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

hodnotit až na straně 7 napadeného rozhodnutí. Explicitní argumentaci ve smyslu nedůvěryhodnosti žalobce a jeho tvrzení ve vztahu k otázce reálnosti naplnění účelu zajištění žalovaná poprvé přednesla až v rámci vyjádření k žalobě, které ovšem neslouží k doplňování argumentů chybějících v napadeném rozhodnutí, a nedostatky jeho odůvodnění tudíž nemůže zhojit, jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, dostupném na www.nssoud.cz.

11. K hodnocení reálnosti naplnění účelu zajištění žalovaná zcela správně hodlala využít zprávu Ministerstva vnitra ze dne 22. 11. 2017 týkající se Ghany, ovšem příslušná část odůvodnění zjevně není úplná, když postrádá jakékoli hodnocení možných překážek realizace správního vyhoštění v kontextu údajů zjištěných z předmětné zprávy. Samotná věta „*K tomuto bodu správní orgán uvádí, že dle informace Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze zprávy Ghana Freedom House – Svoboda ve státě.*“ zcela zjevně nedává smysl, resp. v ní chybí to podstatné, tj. informace, které žalovaná z předmětné zprávy zjistila a které se patrně měly vztahovat právě k potenciální realizovatelnosti správního vyhoštění žalobce.
12. Soud zdůrazňuje, že si je plně vědom toho, že žalovaná má povinnost posuzovat reálnost naplnění účelu zajištění toliko předběžně a že tak činí ve velice krátké lhůtě, v níž musí o zajištění rozhodnout. Navzdory těmto skutečnostem je však nezbytné trvat na tom, aby závěr o reálnosti naplnění účelu zajištění byl v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodněn, a to jednak obecně ve vztahu k zemi, do které má být zajišťovaný cizinec vyhoštěn, a jednak konkrétně ve vztahu k vlastním tvrzením tohoto cizince ohledně možných překážek vyhoštění. Žalovaná však v rámci hodnocení reálnosti naplnění účelu zajištění neuvedla ani obecnou úvahu týkající se situace v Ghaně, ani hodnocení s tím souvisejících tvrzení žalobce, čímž způsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
13. K druhému okruhu žalobních námitek, který se týká možné nezletilosti žalobce a zjišťování jeho věku, soud toliko ve stručnosti podotýká, že za situace, kdy sám žalobce nijak nezpochybňoval, že se narodil v roce „X“, což jednoznačně uvedl do protokolu o výsledku ze dne 17. 2. 2018, vyhodnotil soud ve shodě se žalovanou celou argumentaci žalobce ohledně jeho možné nezletilosti jako irelevantní. Každá osoba narozená v roce „X“ totiž nepochybně dovršila osmnáctý rok věku a stala se zletilou v roce „X“, tudíž žalobce musel být v den zahájení řízení o zajištění (15. 2. 2018) již zletilý.
14. Soud ovšem dodává, že žalovaná by měla klást větší důraz na řádné zaznamenání odpovědi cizinců v rámci podání vysvětlení a nevkládat jim do úst tvrzení, která patrně sami neřekli. V případě žalobce se jedná o tvrzení uvedené v úředním záznamu o podání vysvětlení ze dne 16. 2. 2018: „*narodil jsem se „X“, které značně kontrastuje s navazující otázkou obsahující konstatování „policii bylo proto Vaše datum [narození] stanoveno na den „X““ a s následnou odpovědí žalobce „nevím, kdy jsem se narodil, je to možné. Ano jsem s touto skutečností o svém datu narození srozuměn“* (důraz doplněn soudem). Dále se soud pozastavuje nad tím, že žalovaná v napadeném rozhodnutí, které bylo žalobci předáno dne 17. 2. 2018 v 13:38 hodin, argumentuje tím, co žalobce uvedl téhož dne, ačkoli správní spis neobsahuje žádný úřední záznam či jiný dokument. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

o výpovědi žalobce, který by byl datován dnem 17. 2. 2018 a předcházel vydání napadeného rozhodnutí. Příslušné sdělení žalobce ohledně jeho data narození, které žalovaná v napadeném rozhodnutí zmiňuje, je obsahem protokolu o výsledku žalobce, který se však uskutečnil až po vydání rozhodnutí (od 14:00 hodin), a tudíž nemohl sloužit jako podklad pro rozhodnutí. S ohledem na jednoznačnost skutkového stavu, pokud jde o rok narození a zletilost žalobce,

a s přihlédnutím k výše uvedené nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ponechává soud popsané nedostatky v postupu žalované bez procesního vyústění, nicméně upozorňuje na skutečnost, že za jiných okolností by mohly být důvodem pro zrušení rozhodnutí.

15. Námitky týkající se věku žalobce tedy soud neshledal důvodnými. To však nic nemění na shora uvedeném závěru soudu, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek jeho důvodů. Soud proto podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. napadené rozhodnutí žalované zrušil a současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž bude žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
16. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch a žalobce, který byl ve věci úspěšný, náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 5. března 2018

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)